

Jegyzetek

1. Vladimir Nabokov: STRONG OPINIONS. Vintage Books, New York, 1982.
2. Virginia Woolf: THE ESSAYS OF VIRGINIA WOOLF I. 1912–1918. Szerk. Andrew McNeillie. Hogarth Press, London, 1987.
3. John Boswell: CHRISTIANITY, SOCIAL TOLERANCE AND HOMOSEXUALITY: GAY PEOPLE IN WESTERN EUROPE FROM THE BEGINNING OF THE CHRISTIAN ERA TO THE FOURTEENTH CENTURY. University of Chicago Press, 1980.
4. Jan Morris (szerk.): THE OXFORD BOOK OF OXFORD. Oxford University Press, 1978.
5. Guaraní vonatkozású irodalom magyarul: Boglár Lajos: A KULTÚRA ARCAI – MOZAIKOK A KULTURÁLIS ANTROPOLÓGIA KÖRÉBŐL. Napvilág Kiadó, 2001; A NAPTESTŰ PA'Í – GUARANÍ MÍTOSZOK ÉS MESÉK. Európa Könyvkiadó, 1979. – *A ford.*
6. TENTACIÓN DE LA UTOPIA: LA REPÚBLICA DE LOS JESUITAS EN EL PARAGUAY. Előszó: Augusto Roa Bastos, válogatta és bevezeti: Rubén Bareiro Saguier és Jean-Paul Duviols. Tusquets, Barcelona, 1991.
7. Uo. Roa Bastos előszavából.
8. Martin Dobrizhoffer: GESCHICHTE DER ABIPONER, EINER BERITTENEN UND KRIEGERISCHEN NATION IN PARAGUAY. Bécs, 1783. (Abipón: kihalóban lévő indián törzs, egykor Dél-Amerika legnagyobb lovas népe Paraguay és Argentína határvidékén.)
9. Louis Antoine de Bougainville: JOURNAL DU VOYAGE AUTOUR DU MONDE, IN BOUGAINVILLE ET SES COMPAGNONS AUTOUR DU MONDE, 1766–1763. Imprimerie Nationale, Párizs, 1977.
10. Tacitus: HISTORIES & ANNALS, vol. I. Szerk. C. H. Moore és J. Jackson. Loeb Classical Library, William Heinemann, London, 1963.
11. Alexander Cockburn: THE GREAT TZOTZIL DICTIONARY. In: SOHO SQUARE I. Szerk. Isabel Fonseca. Bloomsbury Press, London, 1988.

G. István László

NEGYVENHARMADIK VÉDŐBESZÉD

Találkoztunk a mosodában. A gyűrött ruhakupacok, mintha torz embereket borítanának be. Elvesztegetett lélek mindegyik ruhabála. Kotorásztam a zsebemben az aprók után. Nekem az etetés sosem ment. A pénzbedobó szájban az érmék összeakadt fogaskerekek. Apádat szökőkút szórta szét, most a mosóport elkülönített rekeszbe öntöm. Alig biccentesz, csak nézéseden a hályog színe változik. Egymás melletti gépbe öntjük a ruhát, mintha együtt hánynánk. Civilizált gyűlöletünk a mosószerszágban feloldva nem mérgez, nem bánt. Beállítjuk az időt, külön-külön, nem nézek oda. Közös gyerekünket nem tudnád megszülni. Begyűródne a lelke a testedbe, mint mosódobba a ruha.

NEGYVENNEGYEDIK VÉDŐBESZÉD

Kandi lázálma, hogy a vekker
bőréből berreg ki reggel. Mint egy bőrleszk
utolsó ítélet. Kandi nyújtózik, törülné ki a csipát
a szeméből, de mintha beteg lenne, a szeme
nem enged. Egész teste berreg. Egy ilyen
berregés elől csak elaludni lehet, tudja
jól. No de reggel? Nyakig hideg kádba
merül, bugyborékol a víz. Vastagon
öltözik, titkát ruha alá rejti. Zabál,
hogy elhallgattassa. Berreg. Fekvőtámaszozik.
Veri a testét a földhöz. Két óra múlva,
mint az eszelős. Az ajtón így nem mehet
ki. Nem járhatja végig a lakásokat. Ébredjen,
aki süket. Ébredjen, aki hallja. Ősz helyett
mondja, hogy tél van? Visszaalszik,
megvárja, jó cukor, ahogy más is alszik,
más is ébred.

NEGYVENÖTÖDIK VÉDŐBESZÉD

A léckerítés mögül kutya
acsargott rám. Napfény volt bozontos
szőrében, büntető Nap. Nem, Uram,
engem a bűn nem boldogít, nem fenyeget,
nem harap. Csak elharapózik a bőröm
alatt, mint a higany. Rosszul beadott
injekció a bűn, Uram, feszít, mint
a szél a bőrben. Ragyog a léckerítés,
naprács a tűzben. Napestig ugathatsz,
ugass csak, ugass. Ítéleted szájából
hallani. Kutyaszájából az utolsót. Ez is
valami. Forró vagy, Uram, nincs benned
üdvöm, nem ilyen a kárhozat. Akármerre
forgatom az orrom, a huzat kutyaszagot hoz.